

המבוי הסתום בהקלת הנטל על מערך המילואים

מוכרחים להזדרז ולהקל על מערך המילואים: כדי לצאת מהפלונטר ולשנות את אורך שירות החובה ולהתאים את חוק המילואים, צריך ראשית לחוקק חוק שיוויוני לגיוס החרדים

אריאל היימן / 23.12.24

רבות דובר על העומס על חיילי המילואים שסופו לא נראה באופק. העומס המידי עליהם ועל משפחתם, וגם על הסביבה התומכת, על המעסיקים, ועל הסטודנטים. העומס אינו רק טכני וכלכלי, אלא הוא גם, ואולי בעיקר, עומס רגשי ונפשי של איש המילואים וסביבתו הקרובה. אירוע זה ישפיע על מערך המילואים ועל צבא העם עוד שנים רבות.

צה"ל קרא ומתכנן להמשיך לקרוא למערך המילואים לשירות שנתי ארוך ימים, ובכך הוא מותח אותו עד הקצה, דבר הבא לידי ביטוי בירידה המשמעותית בהתייצבות אנשי המילואים. מערכת הביטחון עושה כמיטב יכולתה לעזור לאנשי המילואים - בין השאר בעזרת קרן הסיוע שפועלת היטב ומוערכת מאד על ידי המילואימנים, המשפחות והמעסיקים. כל זה באמת טוב ויפה אבל זה ממש לא העניין. הדרך האמיתית והיחידה להקלה היא על ידי הקטנת כמות ימי המילואים. לכך מספר דרכים.

דרך אחת היא על ידי הארכת שירות החובה. חשבון פשוט מראה שהארכת שירות לוחמים מ-32 חודש ל-36 חודשים (כפי שצה"ל מבקש) היא בפועל הגדלה של 20% בסד"כ הזמין ללחימה (החשבון הוא של 4 חודשים ביחס ל-20 החודשים שנותרו לחייל לוחם אחרי גמר האימון הבסיסי של כ-12 חודשים). מבלי להיכנס כאן לחשבון מפורט קל לראות שכל גדוד חדש שיוקם ויתפוס גזרה, הוא יחליף 6 גדודי מילואים האמורים לשרת חודשיים בשנה. זה משמעותי. אפילו מאד. אבל, הכנסת (ועדת חוץ וביטחון) מסרבת להאריך בשלב זה את שירות החובה.

דרך שנייה היא על ידי שינוי בחוק המילואים שיקבע את מספר ימי המילואים המקסימאלי שניתן לקרוא לחייל בשנה. מספר זה אמנם יגדיל את כמות הימים בהשוואה לקיים בחוק המילואים כיום ושהתאים לתנאים שלפני ה-7 באוקטובר, אך מנגד יגביל את צה"ל בקריאה ובעיקר ייתן לאנשי המילואים ודאות לגבי מקסימום ימי השירות השנתי שניתן לקרוא להם. חשוב לציין שמאז תחילת המלחמה, סטטוס הקריאה לאנשי המילואים הוא בצו 8, המאפשר קריאה בלתי מוגבלת. מצב זה יוצר זילות בקריאה, חוסר שליטה בכמות ימי המילואים ובעיות רבות נוספות, כולל ערכיות, שלא כאן המקום לדון בהם. אבל הכנסת (ועחו"ב) מסרבת לדון גם בכך.

...

תא"ל (מיל.) ד"ר אריאל היימן הוא חוקר בכיר במכון למחקרי ביטחון לאומי ולשעבר קצין המילואים הראשי הראשון

למאמר המלא:

<https://www.ynet.co.il/news/article/b1wtiairyg>